

KIYMETLİ MADENLER & KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

**BORSA
İSTANBUL**

Yenibosna Merkez Mahallesi Kuyumcukent Sitesi

Ladin Sok. No:4 Bahçelievler /İstanbul-TÜRKİYE

Tel: +90 212 292 66 00

Faks: +90 212 292 66 18

web: **borsaistanbul.com**

e-posta :kmktm_info@borsaistanbul.com

İÇİNDEKİLER

- KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI ► 4 - 11
- KIYMETLİ MADENLER PİYASASI ► 12 - 26
- KIYMETLİ MADENLER ÖDÜNÇ PİYASASI ► 27 - 31
- ELMAS VE KIYMETLİ TAŞ PİYASASI ► 32 - 36
- ALTIN VE GÜMÜŞ PİYASASI YILLIK İTHALAT VE İŞLEM MİKTARLARI ► 37 - 39
- ULUSLARARASI ÜYELİKLER VE ÇALIŞMALAR ► 40 - 45

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PIYASASI

Piyasanın Gelişimi

1993 yılında Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da yapılan değişikliklerle altının fiyatının belirlenmesi ile ithalatı ve ihracatı serbestleştirilmiştir. Altın ticaretinin liberalleştirilmesi yönünde alınan kararlarla, altının ithal ve ihraç aşamasında kolaylıklar getirilmiştir. Bu gelişmeler sonucunda sektörde yaşanan hızlı büyüme, ekonomik açıdan büyük potansiyel taşıyan altın konusunda yeni kararlar alınmasını hızlandırmıştır. Alınan yeni kararlarla altın sektörünün yeniden yapılandırılması amaçlanmıştır. İstanbul Altın Borsasının kuruluşu ile ilgili ilk düzenleme olan Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik 1993 yılında yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmeliğe dayanılarak 26 Temmuz 1995 tarihinde İstanbul Altın Borsası faaliyete geçmiştir.

İstanbul Altın Borsasının kuruluş amaçları arasında; son yıllarda kazandığı ivme ile hızla büyümekte olan altın sektörü ile finans sektörü arasında köprü görevini üstlenmek, sektörün kurumsallaşmasına, uluslararası rekabete açılmasına ve altının önemli ihracat kalemlerinden biri durumuna gelmesine katkı sağlamak, kıymetli madenlerin dünya piyasalarına paralel şartlarda işlem gördüğü bir piyasa ortamını oluşturmak, teşkilatlı bir kurum kimliğinde likidite sağlamak, kıymetli maden işlemlerinde referans fiyatı belirlemek, başta altın olmak üzere kıymetli madenlere dayalı yatırım araçları vasıtasıyla finansal ürün yelpazesini genişleterek ulusal ve uluslararası piyasalara entegrasyonu sağlamak ve ayrıca kıymetli taş işlemleri ile de sektöre ihtiyaç duyduğu alanlarda organize piyasa şartları sunmak sayılabilir.

Diğer taraftan, 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde İstanbul Altın Borsası ile İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının tüzel kişiliklerinin sona ermesi ve yeni bir borsanın kurulması sonucunda, Borsa İstanbul A.Ş. 03.04.2013 tarihinde faaliyete geçmiştir. Kıymetli maden ve kıymetli taş işlemleri İstanbul Altın Borsası yerine Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde kurulan Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Bu çerçevede yürürlükte olan mevzuatta İstanbul Altın Borsası'na yapılan atıflar Borsa İstanbul'a yapılmış sayılmaktadır.

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar alanında organize ve şeffafa bir piyasa olmasının yanı sıra Borsa İstanbul Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası mevzuattan kaynaklanan aşağıdaki görevleri de yerine getirmektedir.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

•Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 7'nci maddesinin (a) ve (d) bentlerinde, standart işlenmemiş şekilde olan kıymetli madenlerin ithalatının sadece Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasası (Borsa İstanbul bünyesine katılmadan öncesinde İstanbul Altın Borsası) bünyesinde kıymetli maden işlemleri yapmaya yetkili üyeler tarafından yapılabileceği düzenlenmiş ve bu üyeler tarafından ithal edilen standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin 3 (üç) iş günü içinde Borsaya teslimi ile Borsada alım/satım zorunluluğu getirilmiştir.

•Yurt içinde cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli madenler; Türkiye'de kurulu rafinerilerde rafinaj işlemine tabi tutulur ve rafinaj işleminin tamamlanmasını müteakip yedi (7) iş günü içinde Borsa kasasına teslim edilir ve Kıymetli Madenler Piyasasında alım-satımı gerçekleştirilir veya Borsa tarafından belirlenecek işlem esasları dâhilinde, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlarca düzenlenecek ayar raporunda yer alan miktarlarına göre ayrı ayrı işlem yapılmak suretiyle Kıymetli Madenler Piyasasında alım-satımı gerçekleştirilir.

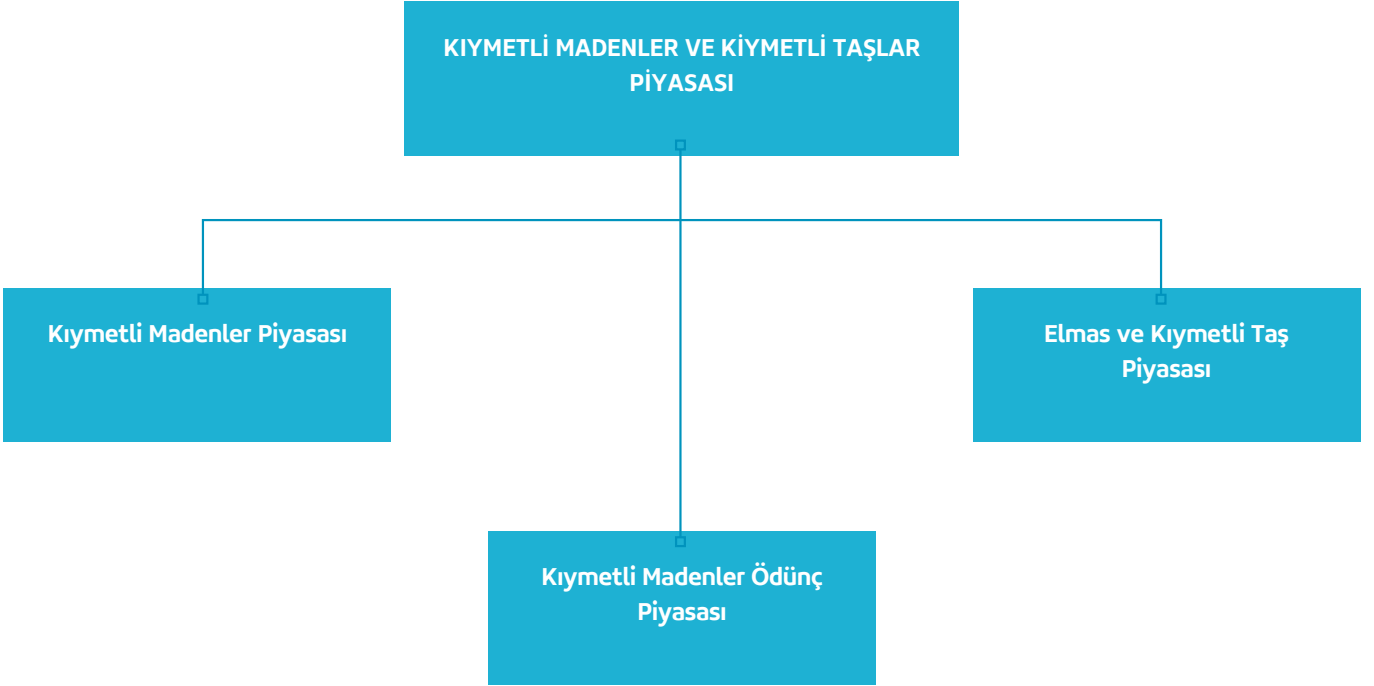
•Sermaye Piyasası Kurulunun borsa yatırım fonları, yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarına ilişkin ilgili tebliğleri uyarınca fon işlemlerine ve yatırım ortaklıklarına ilişkin kıymetli madenlerin saklaması, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü tarafından yapılmakta ve ayrıca bu fonların kıymetli maden alım-satım işlemleri de Kıymetli Madenler Piyasasında yapılmaktadır.

•Bankaların, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Zorunlu Karşılık Yükümlülük hesaplarına ait altınları Türkiye'de, Borsa İstanbul A.Ş. kasasında TCMB hesabı altında saklanmaktadır.

•Ham Elmas Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair 2006/11115 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kimberley Süreci Sertifika Sisteminde İstanbul Altın Borsası (mevcut durumda Borsa İstanbul) Türkiye ithalat ve ihracat otoritesi olarak belirlenmiştir. Buna göre, ham elmasın ithal ve ihracat işlemlerini Kimberley Süreci Sertifika Sistemi çerçevesinde yürütmeye ve ibraz edilen sertifikaların Kimberley Sürecine ilişkin belgelerde belirtilen asgari standartları taşıyıp taşımadığını incelemeye, katılımcı ülke ihracat otoritesi nezdinde sertifikaların teyidini almaya ve sertifika düzenlemeye Borsa İstanbul yetkili kılınmıştır.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PIYASASI

Alt Piyasalar

Borsa İstanbul bünyesinde kıymetli madenlere ve kıymetli taşlara ilişkin olarak standart, standart dışı, cevherden üretim altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine T+0'dan T+90'a kadar valörlü ve fiziki işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Piyasası, ödünç işlemlerinin yapıldığı Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası ile elmas ve kıymetli taşların işlem görebildiği Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası yer almaktadır.

Özetle, Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında altın, gümüş, platin ve paladyum ile elmas başta olmak üzere kıymetli taşların alım satımı yapılabilmektedir. Ayrıca kıymetli madenler ve kıymetli taşların saklanması da Borsa İstanbul kasasında yapılabilmektedir.

Kıymetli Madenler Piyasasında İşleme Konu Kıymetli Madenler

- Standart Kıymetli Madenler

Kıymetli Madenler Piyasasında aşağıdaki özelliklere sahip standart kıymetli madenler işlem görebilir:

- Standart İşlenmemiş Altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altın,
- Standart İşlenmemiş Gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüş,
- Standart İşlenmemiş Platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platin,
- Standart İşlenmemiş Paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyum. Müsteşarlık, Hazine Müsteşarlığını ifade etmektedir.

Kabul edilen standart bar ve külçe tipleri aşağıdaki gibidir:

- Mini Bar: 1 gr, 2,5 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 100 gr, 250 gr ve 500 gr
- Külçe: 1 kg
- Large Bar: 1 kg'in üzerinde külçe
- Granül: Torba şeklinde ambalajlı, muhtelif ağırlıklarda granül (Sadece gümüş için)

- Standart Dışı Kıymetli Madenler

Kıymetli Madenler Piyasasında aşağıdaki özelliklere sahip standart dışı kıymetli madenler işlem görebilir:

- Standart dışı İşlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki altın,
- Standart dışı İşlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki gümüş,
- Standart dışı İşlenmemiş platin: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki platin,
- Standart dışı İşlenmemiş paladyum: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyum.

- Cevherden Üretim Kıymetli Madenler

Yurt içinde cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli madenler;

- Türkiye'de kurulu rafinerilerde rafinaj işlemine tabi tutulur ve rafinaj işleminin tamamlanmasını müteakip yedi iş günü içinde Borsa kasasına teslim edilir ve Kıymetli Madenler Piyasasında alım satımı gerçekleştirilir veya,
- Borsa tarafından belirlenecek işlem esasları dahilinde Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlarca düzenlenecek ayar raporunda yer alan miktarlarına göre ayrı ayrı işlem yapılmak suretiyle Kıymetli Madenler Piyasasında alım satımı gerçekleştirilir.

Kıymetli Madenler Piyasasında Müşteri İşlemleri

Bireysel yatırımcılarda Piyasa üyeleri vasıtasıyla Piyasada işlem gören altın, gümüş, platin ve paladyum alım satımını ve bu kıymetli madenlerin, Borsadan satın almak koşulu olmadan, Borsa İstanbul kasasında saklamasını gerçekleştirebilirler.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PIYASASI

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasasında İşleme Konu Kıymetli Madenler

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasasında, altın, platin ve paladyum için külçe, gümüş için ise külçe ve granül tipindeki, standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ödünç işlemleri gerçekleştirilir. Külçe, 1 kilogramlık kıymetli madeni ifade eder.

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenler fon işlemlerine ve kolektif yatırım kuruluşlarına aracılık dışında sadece kendi adına ve hesabına ödünç işlemleri yapabilirler dolayısıyla müşteri işlemi yapamazlar.

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında İşleme Konu Kıymetli Taşlar

Piyasada,

10/10/2006 tarihli ve 2006/11115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karara İstinaden Kimberley Süreci Sertifika Sistemine dahil ham elmaslar

Her tür ve şekilde parlatılmış elmaslar (polished diamonds),

32 Sayılı Karar'da tanımlı kıymetli taşlardan ham doğal taşlar, parlatılmış doğal taşlar, parlatılmış ve fiziksel veya kimyasal işlem görmüş doğal taşlar, ham sentetik taşlar, parlatılmış sentetik taşlar işlem görür.

Borsada daha önce işlem görerek Borsa kaydına alınmış ham doğal taşlar, parlatılmış doğal taşlar, parlatılmış ve fiziksel veya kimyasal işlem görmüş doğal taşlar, ham sentetik taşlar veya parlatılmış sentetik taşları ihtiva eden veya bunlardan yapılmış eşyanın Piyasa üyeleri arasında Borsa dışında teslimi halinde Borsa mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde Borsaya bildirim yapılır.

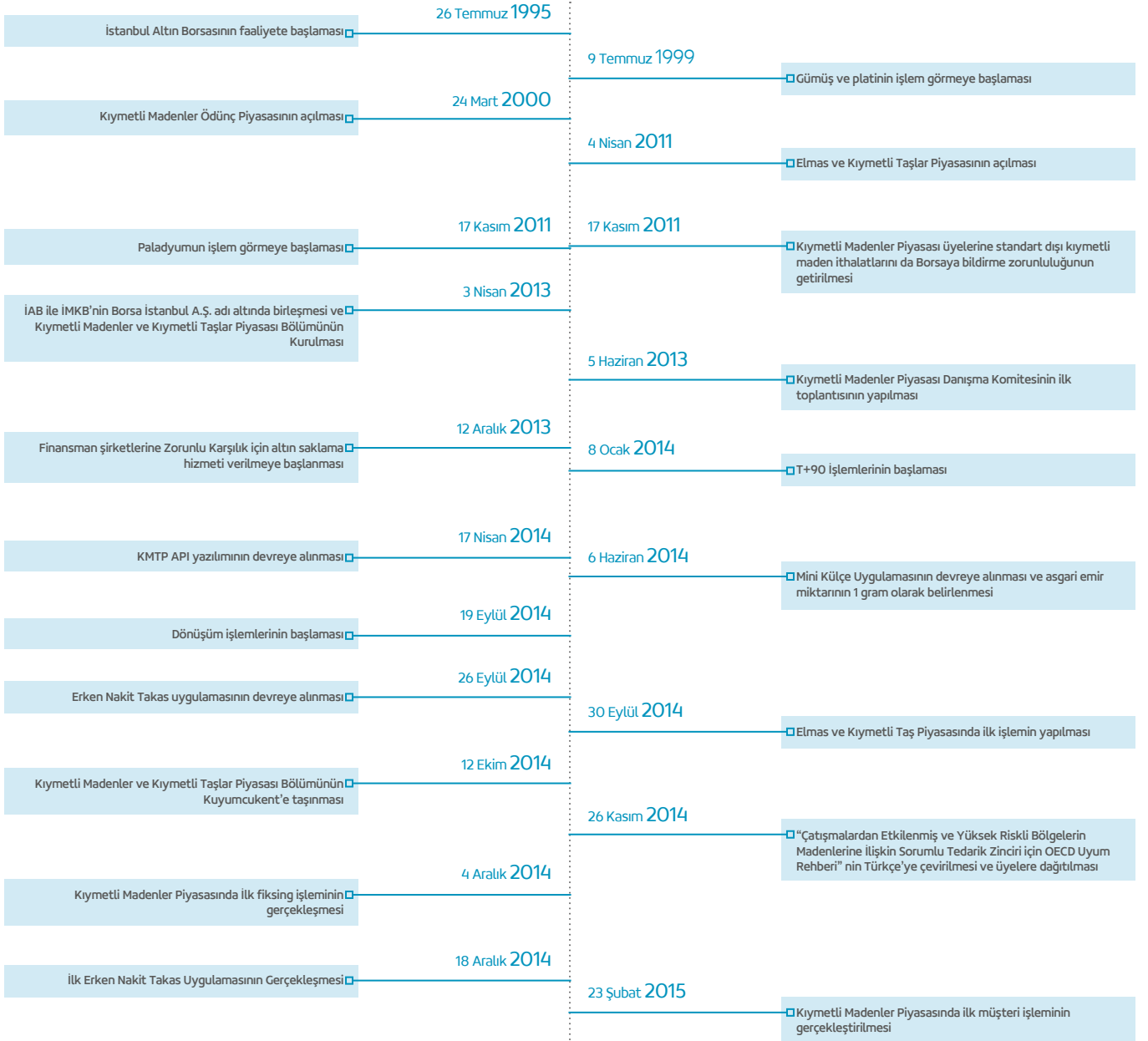
Daha önce işlem görerek Borsa kaydına alınmış kıymetli taşı ihtiva eden veya bu taşlardan yapılmış eşyanın Piyasa üyeleri arasında el değiştirmesi Borsa dışında gerçekleştirilir. Bu işlemler, Borsa mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde Borsaya bildirilir.

Kıymetli eşya, daha önce işlem görerek Borsa kaydına alınmış kıymetli taşı ihtiva eden veya bu taşlardan yapılmış eşyayı ifade eder.

Kıymetli taş, 10/10/2006 tarihli ve 2006/11115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karara İstinaden Kimberley Süreci Sertifika Sistemine dahil ham elmaslar ile her tür ve şekilde parlatılmış elmasları ve 32 Sayılı Karar'da tanımlı kıymetli taşları ifade eder.

Sentetik kıymetli taş, herhangi bir yabancı madde ile karışmış ya da kaplanmış, ışın, yüksek basınç veya yüksek sıcaklık ile terkip, sentetik veya yarı sentetik olarak üretilen kıymetli taşı ifade eder.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PIYASASI

Üyeler

Kıymetli Madenler Piyasası Üyeleri	
Bankalar	23
Yetkili Müesseseler	42
Kıymetli Maden Aracı Kurumları	19
Kıymetli Maden Üretimi veya Ticareti ile İştigal Eden Anonim Şirketler	12
Toplam	96

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası Üyeleri	
Bankalar	11
Kıymetli Maden Üretimi veya Ticareti ile İştigal Eden Anonim Şirketler	2
Toplam	13

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası Üyeleri	
Kuyumculuk Sektörü Üyeleri	402
Kıymetli Madenler Piyasası Üyeleri	57
Toplam	459

Üyelere ilişkin ayrıntılı bilgilere borsaistanbul.com/borsa_uyeleri/uyeler adresinden ulaşabilirsiniz.

Uluslararası Üyelikler & Çalışmalar

1

Türkiye, 14 Ağustos 2007'de Kimberley Süreci Sertifika Sistemine kabul edilmiştir. Ülkemiz adına yürütme yetkisi Borsa İstanbul A.Ş.'ye (yeniden yapılanma öncesinde İstanbul Altın Borsası) verilmiştir.

2

İstanbul Altın Borsası, 3 Mart 2008'de Londra Külçe Piyasası Birliği (London Bullion Market Association - LBMA) yardımcı üyeliğine kabul edilmiş olup yeniden yapılanma sonrasında üyelik Borsa İstanbul A.Ş. için geçerli olmuştur.

3

İstanbul Altın Borsası, 13 Mayıs 2008'de Dünya Elmas Borsaları Federasyonu (World Federation of Diamond Bourses-WFDB) üyesi olarak kabul edilmiş olup yeniden yapılanma sonrasında üyelik Borsa İstanbul A.Ş. için geçerli olmuştur.

4

Borsa İstanbul, "Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri için OECD Uyum Rehberi" nin Türkiye'de uygulanmasına yönelik politika izlemektedir.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

Mevzuat

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar mevzuatına ilişkin yönetmelik, tebliğ, karar ve genelgelerin bazıları aşağıda yer almaktadır.

Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar İle İlgili Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar

Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karar

Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik

Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları İle Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik

İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği

İstanbul Altın Borsası Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası Yönetmeliği

İstanbul Altın Borsası Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası Yönetmeliği

Kıymetli Maden ve Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ

Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karara İlişkin Tebliğ

Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası Uygulama Usulü ve Esasları

Dönüşüm İşlemleri Uygulama Usulü ve Esasları

Kıymetli Madenler Piyasası Müşteri Emirleri ve İşlemleri Uygulama Usulü ve Esasları

Hakemlik Grubu Çalışma Usulü ve Esasları Yönergesi

26 Temmuz 1995 tarihinde Borsanın açılmasıyla birlikte faaliyete geçen ilk piyasa olan “Altın Piyasası”, üye kuruluşlar tarafından yurt dışından ithal edilen altının tam rekabet şartlarında alım-satımının yapıldığı organize bir piyasadır.

Yapılan yasal düzenlemeler sonucu gümüş ve platinin 9 Temmuz 1999 tarihinden itibaren Borsa bünyesinde işlem görmeye başlamasıyla “Altın Piyasası” fiili olarak kıymetli madenlerin işlem gördüğü bir piyasa konumuna gelmiş ve Kıymetli Madenler Piyasası adını almıştır.

Kıymetli Madenler Piyasasında standart, standart dışı ve cevherden üretim; altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine spot (aynı gün) ve T+90'a kadar valörlü işlemler gerçekleştirilmektedir.

Kıymetli Madenler Piyasası, piyasanın işletilmesinin yanı sıra Piyasanın Gelişimi başlıklı bölümde bahsedilen kıymetli madenlere ilişkin mevzuattan kaynaklanan bazı görevleri de yerine getirmektedir.

Kıymetli Madenler Piyasası Üyeleri	
Bankalar	23
Yetkili Müesseseler	42
Kıymetli Maden Aracı Kurumları	19
Kıymetli Maden Üretimi veya Ticareti ile İştigal Eden Anonim Şirketler	12
Toplam	96

Kıymetli Madenler Piyasasında İşlem Yapabilme

Kıymetli Madenler Piyasasında, Hazine Müsteşarlığından faaliyet izni almış ve akabinde Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulunun gerekli gördüğü hususları yerine getirmiş olan bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler, yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye'deki şubeleri işlem yapabilirler.

İşlem Yöntemi

Kıymetli Madenler Piyasasında işlemler, üye işlem temsilcileri tarafından seans salonunda bulunan işlem terminalleri veya uzaktan erişim ile iletilen emirlerin “otomatik eşleşme” kuralına göre en iyi alım ve en iyi satım emirlerinin birbirini karşılaması suretiyle gerçekleşmektedir. İşlemler, fiyat ve zaman önceliği kurallarına uygun olarak çok fiyat yöntemine göre yürütülmektedir. Sisteme girilen alım ve satım emirleri bilgi dağıtım ekranları vasıtasıyla aynı anda üyelere ve uluslararası piyasalara ulaştırılmaktadır.

Kıymetli madeni satın almak veya satmak isteyen üye; alış veya satış emrini işleme konulmak üzere Borsaya iletir. İşleme konulan emrin alış emri olması ve daha önce iletilmiş olan en iyi satış emrinden fiyat olarak daha büyük veya eşit olması durumunda satıştaki emir tamamen veya kısmen karşılanabilir. İşleme konulan emrin satış emri olması ve daha önce iletilmiş olan en iyi alış emrinden fiyat olarak daha küçük veya eşit olması halinde ise alıştaki emir tamamen veya kısmen karşılanabilir.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

İşlem Saatleri

Kıymetli Madenler Piyasasında hafta sonu ve tatil günleri dâhil olmak üzere kesintisiz seans yapılır. Günlük seans 16:00'da başlatılır ve bir sonraki iş günü 16:00'ya kadar devam eder. Günlük Borsa Bülteni 16:00 itibarıyla alınır ve duyurulur. Takas işlemleri iş günlerinde mesai saatleri içinde gerçekleştirilir.

İşlem Birimi

Piyasada işlemler TL/kg, ABD Doları/ons ve Euro/ons üzerinden gerçekleşir.

Kıymetli Madenler Piyasası İşlem Saatleri	16:00 - 16:00 (ertesi iş günü) (24 saat kesintisiz)
Kıymetli Maden Teslimat Yükümlülükleri	16:00 (T+0)
Parasal Yükümlülükler	17:15 (T+0)

Fiyat Aralıkları

Altın, platin ve paladyum işlemlerinde, minimum fiyat aralığı TL/kg emirleri için 1 kuruş, ABD Doları/ons ve Euro/ons emirleri için 5 cent'tir. Gümüş işlemlerinde minimum fiyat aralığı TL/kg emirleri için 1 kuruş, ABD Doları/ons ve Euro/ons emirleri için 1 cent' tir.

Valör Süreleri

TL/kg , USD/ons ve Euro/ons işlemlerinin valörü aynı günden (T+0) dan başlamak üzere doksan iş gününe (T+90) kadardır. İşlemlerin takasının vade tarihinde yapılması gereklidir.

İşleme Konu Kıymetli Madenler

Standart Kıymetli Madenler

Kıymetli Madenler Piyasasında aşağıdaki özelliklere sahip standart kıymetli madenler işlem görebilir:

a

Standart İşlenmemiş Altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altın,

b

Standart İşlenmemiş Gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüş,

c

Standart İşlenmemiş Platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platin,

d

Standart İşlenmemiş Paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyum.

Altın

- a) Mini Bar: 1 gr, 2,5 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 100 gr, 250 gr ve 500 gr
- b) Külçe: 1 kg
- c) Large Bar: 1 kg'ın üzerinde külçe

Gümüş

- a) Mini Bar: 1 gr, 2,5 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 100 gr, 250 gr ve 500 gr
- b) Külçe: 1 kg
- c) Large Bar: 1 kg'ın üzerinde külçe
- d) Granül: Torba şeklinde ambalajlı, muhtelif ağırlıklarda granül

Platin

- a) Mini Bar: 1 gr, 2,5 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 100 gr, 250 gr ve 500 gr
- b) Külçe: 1 kg
- c) Large Bar: 1 kg'ın üzerinde külçe

Paladyum

- a) Mini Bar: 1 gr, 2,5 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 100 gr, 250 gr ve 500 gr
- b) Külçe: 1 kg
- c) Large Bar: 1 kg'ın üzerinde külçe

Standart Dışı Kıymetli Madenler

Kıymetli Madenler Piyasasında aşağıdaki özelliklere sahip standart dışı kıymetli madenler işlem görebilir:

a

a) Standart dışı işlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki altın,

b

b) Standart dışı işlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki gümüş,

c

c) Standart dışı işlenmemiş platin: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki platin,

d

d) Standart dışı işlenmemiş paladyum: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyum.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Kıymetli Madenler Piyasasında işlem gören standart dışı kıymetli madenlerin düzenlenmiş olan ayar raporuna uyumundan, ilgili kıymetli madeni Borsa kasasına teslim eden Piyasa üyeleri sorumludur.

Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapacak üyeler, alım-satıma konu olan standart dışı kıymetli madenlerin ramat evleri ve rafineriler vasıtasıyla temininde 17 Kasım 2011 tarih ve 28115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar’da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar’da yer alan saflık ayarlarını dikkate alarak aşağıdaki esasları uygulayacaktır:

- a) Dönüşümü yapan ramat evleri ve rafineriler, imal ettikleri standart dışı kıymetli madenin üzerine firma damgalarını ve ayar ile ağırlıklarını belirten mühürleri vurmak zorundadırlar.
- b) Bu şekilde özellikleri belirtilen standart dışı kıymetli madenler ile Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapacak üyeler, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlardan ayar raporu almak ve Kıymetli Madenler Piyasasına sunmak zorundadırlar.
- c) Borsa Kıymetli Madenler Piyasası üyeleri tarafından ithal edilmek suretiyle Borsa kasasına teslim edilen standart dışı kıymetli madenler ilgili gümrük beyannamesi, üye tarafından düzenlenen standart dışı kıymetli maden ithalat bilgi formu ve ayar raporu ile birlikte Kıymetli Madenler Piyasasına teslim edilecektir. İvedi durumlarda ayar raporu ve gümrük beyannamesinin ibraz edilmesi yeterlidir. Borsa Genel Müdürlüğü, bu konuda her türlü tedbire yetkilidir.

Cevherden Üretim Kıymetli Madenler

Alım-satıma konu olan cevherden üretim kıymetli madenlerin temininde Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ'in 13'üncü maddesinde belirtilen özelliklere göre aşağıda belirtilen esaslar uygulanacaktır:

- Üretimi yapan kuruluş, cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli madenin Tebliğ'de belirlenen esaslara azami uygunluğunu sağlayacaktır.
- Söz konusu cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli maden ile Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapacak üyeler, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlardan ayar raporu almak zorundadırlar. Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlar cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli madenin vasıflarını belirleyecek ve cevheri oluşturan her bir kıymetli madenin saflık ayar ve ağırlıklarını belirleyen ayar raporunu düzenleyecektir.

Yurt içinde cevherden üretilen dore bar, granül ve diğer şekillerdeki kıymetli madenler;

a

Türkiye'de kurulu rafinerilerde rafinaj işlemine tabi tutulur ve rafinaj işleminin tamamlanmasını müteakip yedi (7) iş günü içinde Borsa kasasına teslim edilir ve Kıymetli Madenler Piyasasında alım-satımı gerçekleştirilir veya

Borsa tarafından belirlenecek işlem esasları dahilinde Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü veya bu kurumun belirleyeceği kuruluşlarca düzenlenecek ayar raporunda yer alan miktarlarına göre ayrı ayrı işlem yapılmak suretiyle Kıymetli Madenler Piyasasında alım-satımı gerçekleştirilir.

b

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Emir Türleri

Standart Kıymetli Madenler

Normal Emir

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 18.11.2006 tarih ve 26350 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ’de belirtilen standart kıymetli madenler için verilen emir türüdür.

Resmî Müzayede

Mahkemelerin, İcra Dairelerinin ve diğer resmî dairelerin Borsada yapılmasını istediği kıymetli maden satım işlemlerini kapsayan bir emir türüdür. Bu tip işlemlerde Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü tarafından belirlenecek bir sıra ile aracı kuruluşlar müzayedeleri gerçekleştirirler. Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü gerektiğinde re’sen satışa çıkarma işlemi de yapabilir. Bu durumda kurtaj ücretini Borsa alır.

Fiksing Emir

Standart altın işlemlerinde Londra öğleden önceki altın fiyatları üzerinden gerçekleşecek işlemler için verilen, sadece T+O valörü ve ABD Doları fiyat tipi için geçerli olan, fiyat hanesine \pm bir ABD Doları ya da açıklanacak fiksing fiyatından işlem yapmak için “O” değerinin girilmesi ile Londra öğleden önceki altın fiyatı Borsa sistemine girilene kadar verilebilen, netleştirme işlemlerine dâhil edilmeyen bir emir türüdür.

Standart Dışı Kıymetli Madenler

Standart Dışı Emir

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 18.11.2006 tarih ve 26350 sayı ile Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ’de belirtilen standart dışı kıymetli madenler için verilen emir türüdür.

Resmî Müzayede

Mahkemelerin, İcra Dairelerinin ve diğer resmî dairelerin Kıymetli Madenler Piyasasında yapılmasını istediği kıymetli maden satım işlemlerini kapsayan bir emir türüdür. Bu tip işlemlerde Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü tarafından belirlenecek bir sıra ile aracı kuruluşlar müzayedeleri gerçekleştirirler. Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü gerektiğinde re’sen satışa çıkarma işlemi de yapabilir. Bu durumda kurtaj ücretini Borsa alır.

Cevherden Üretim Kıymetli Madenler

Cevher Emir

Cevherden üretilen külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki kıymetli madenlerin Borsa Kıymetli Madenler Piyasasında alım-satımı için verilen emir türüdür.

Resmî Müzayede

Mahkemelerin, İcra Dairelerinin ve diğer resmî dairelerin Borsada yapılmasını istediği kıymetli maden satım işlemlerini kapsayan bir emir türüdür. Bu tip işlemlerde Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü tarafından belirlenecek bir sıra ile aracı kuruluşlar müzayedeleri gerçekleştirirler. Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü gerektiğinde re’sen satışa çıkarma işlemi de yapabilir. Bu durumda kurtaj ücretini Borsa alır.

Emir Büyüklüğü

Standart Kıymetli Madenler

Standart kıymetli maden emirlerinde; külçe tipi emirlerde asgari emir miktarı 1 kg ve birim emir miktarı 1 kg, mini külçe tipi emirlerde asgari emir miktarı 1 gr ve birim emir miktarı 1 gr'dır. Her bir külçe/mini külçe/granül ambalaj emri aynı külçe/mini külçe /granül ambalaj tipiyle eşleşir ve takası bu külçe/mini külçe /granül ambalaj bazında yapılır.

Standart Dışı Kıymetli Madenler

Piyasada ayar raporunda belirtilen miktar ve ayar üzerinden işlemler gerçekleştirilir.

Cevherden Üretim Kıymetli Madenler

Ayar raporunda belirtilen miktar ve ayar üzerinden işlemler gerçekleştirilir.

İşlem Komisyonu

Standart Kıymetli Madenler

Standart altın işlemlerinde alıcıdan ve satıcıdan buldukları yıllık işlem miktar aralığına göre komisyon alınmaktadır. Bu çerçevede standart altın işlemlerinde 100 kg'a kadar olan işlemler için (100 kg dahil) 0,00015 (on binde bir buçuk), 100 kg-1.000 kg aralığı için (1.000 kg dahil) 0,000125 (on binde bir virgöl yirmi beş), 1.000 kg üzeri için 0,0001 (on binde bir) işlem komisyonu alıcı ve satıcıdan ayrı ayrı alınmaktadır. Bu altın kademe miktarlarına standart dışı altın işlem miktarları dahildir. İşlem komisyonu standart gümüş, paladyum ve platin işlemlerinde ise sabit olarak 0,00015 (on binde bir buçuk) oranında tahsil edilir. Bir üyenin kendinden kendine işlem yapması durumunda ise komisyon miktarı altın için bulunduğu kademeli komisyon oranının dört katıdır. Gümüş, paladyum ve platin işlemlerinde ise kademeli komisyon oranı uygulanmaksızın iki katı oranında işlem komisyonu tahsil edilir.

Standart Dışı Kıymetli Madenler

Standart dışı kıymetli maden işlemlerinde alıcı ve satıcıdan alınmak üzere 0,00005 (on binde yarım) işlem komisyonu tahsil edilir. Bir üyenin kendinden kendine işlem yapması durumunda ise işlem komisyon oranı değişmez.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Cevherden Üretim Kıymetli Madenler

Cevherden üretim kıymetli maden işlemlerinde alıcı ve satıcıdan alınmak üzere 0,00015 (on binde bir buçuk) işlem komisyonu tahsil edilir. Kıymetli madenin aynı üye tarafından alınıp, satılması durumunda işlem komisyonunun dört katı oranında işlem komisyonu tahsil edilir.

*Komisyon oranları üzerinden % 5 oranında BSMV tahsil edilmektedir.

İşlem Komisyonları*		
Standart Altın İşlem Komisyonu	100 Kg'a kadar (100 kg dahil)	on binde 1,5
	100 Kg -1.000 Kg arası (1.000 kg dahil)	on binde 1,25
	1.000 Kg üzeri	on binde 1
Kendinden Kendine Standart Altın İşlem Komisyonu	100 Kg'a kadar (100 kg dahil)	on binde 6
	100 Kg -1.000 Kg arası (1.000 kg dahil)	on binde 5
	1.000 Kg üzeri	on binde 4
Standart Gümüş, Platin ve Paladyum İşlem Komisyonu		on binde 1,5
Kendinden Kendine Standart Gümüş, Platin ve Paladyum İşlem Komisyonu		on binde 3
Standart Dışı İşlem Komisyonu		on binde 0,5
Kendinden Kendine Standart Dışı İşlem Komisyonu		on binde 0,5
Cevherden Üretim Kıymetli Maden İşlem Komisyonu		on binde 1,5
Kendinden Kendine Cevherden Üretim Kıymetli Maden İşlem Komisyonu		on binde 6

Çekme ve Saklama Komisyonları

Kıymetli madenin Borsa kasasından teslim alınması halinde altın çekme komisyonu, 0,0002 (on binde iki) oranında, gümüş, platin, paladyum ve cevherden üretim kıymetli maden çekme komisyonu ise 0,0003 (on binde üç) oranında tahsil edilir. Standart dışı kıymetli madenlerin Borsa kasasından çekilmesi halinde ise 0,000075 (on binde 0,75) tahsil edilir.

Ayrıca saklama kasasında hareketsiz duran kıymetli madenlerin, saklama kasasına teslim edilmesinden itibaren, ilk 15 gün için saklama komisyonu alınmayarak, 15 günden fazla duran kıymetli madenler için aylık 0,0001 (on binde bir) saklama komisyonu tahsil edilir.

*Komisyon oranları üzerinden % 5 oranında BSMV tahsil edilmektedir.

Çekme ve Saklama Komisyonları	
Çekme Komisyonu (Standart Altın)	on binde 2
Çekme Komisyonu (Standart gümüş, platin, paladyum ile cevherden üretim kıymetli madenler)	on binde 3
Çekme Komisyonu (Standart dışı kıymetli maden işlemleri için)	on binde 0,75
Kıymetli Maden Aylık Kasa Saklama Komisyonu (İlk on beş günü tahsil edilmemektedir)	on binde 1
Yatırım Fonu/Yatırım Ortaklıkları Aylık Saklama Komisyonu	on binde 1
TCMB Zorunlu Karşılıklar Aylık Saklama Komisyonu	on binde 1
Üçüncü Kişi ve Kuruluşlar için Saklama Komisyonu (Üç aylık peşin alınır)	on binde 4

Takas ve Teminat

Takas

Takas işlemleri, Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü ile İstanbul Takas ve Saklama Bankası (Takasbank) ve onun anlaşmalı olduğu muhabir banka aracılığıyla yürütülür. Kıymetli maden ve nakit alacakları, taraflar fiziki olarak karşılaştırılmadan yerine getirilir.

Kıymetli Madenler Piyasasında gerçekleştirilen takas işlemlerinde, kıymetli maden alım işlemi yapan üye, kıymetli maden karşılığı olan tutarı, takas işlemlerini yapan bankadaki takas hesabına yatırarak üye yetkilileri tarafından imzalanmış bir kıymetli maden çekme yazısı ile kıymetli madeni, yetkilendirdiği takas yetkilisi aracılığı ile teslim alır.

Kıymetli maden satış işlemi yapan taraf ise teslim etmekle yükümlü olduğu kıymetli maden miktarını yetkilendirdiği takas yetkilisi aracılığıyla Borsa kasasına teslim eder.

Takasbank'ın anlaşmalı olduğu muhabir banka hesabına yatırılan kıymetli maden tutarının parasal alacaklı olan üyenin hesabına virman edilmesi ve Borsa kasasına teslim edilen kıymetli maden miktarının kıymetli maden alacaklı üyenin hesabına virman edilmesiyle takas işlemleri tamamlanmış olur.

Teminat Türleri

Üyelerin Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapmak için iki tür teminat tesis etmeleri zorunludur.

Üyelik / Risk Teminatı

Üyelerin işlemleri dolayısıyla diğer üyelere ve Borsaya karşı yükümlülüklerini yerine getirmemeleri riskine karşı yatırmak zorunda oldukları teminatlardır. Bu teminatın yatırılmaması durumunda Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapmak mümkün değildir.

Kıymetli Madenler Piyasası üyeleri tarafından üyelik teminatı olarak;

- 10.000 ABD Doları veya bu tutar karşılığı banka teminat mektubu
- 10.000 ABD Doları eşiti Türk Lirası veya Euro verilebilir.

ABD Doları dışında kalan Türk Lirası veya Euro üyelik teminatlarında günlük olarak meydana gelebilecek değer düşüklükleri sonucu eksik kalan teminatlar tamamlanır.

İşlem Teminatı

Üyelerin işlem yapabilmeleri için gerekli olan teminatır. İşlem teminatı, üyenin ilgili gündeki işlem limitini belirler. Bir üyenin yapabileceği işlem miktarı, T+0 valörlü işlemler için işlem teminatının 25 katı; T+1'den T+5'e kadar olan valörler için 20 katı; T+6'dan T+9'a kadar olan valörlü işlemler için 12 kat, T+10'dan T+90'a kadar olan valörlü işlemler için ise 10 kattır. Borsa, üyenin gerek portföyüne gerekse müşterileri adına yapacağı işlemler için üyenin yatırdığı teminatlar üzerinden üyeye işlem yetkisi tanımlar. Müşterilerin işlem yetkileri, işlem yaptıkları üye tarafından belirlenir ve üye toplam yetkisinden kullanılır.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Teminat Olarak Kabul Edilen Kıymetler

Borsa üyeleri tarafından tesis edilen teminatlar, Takasbank'a, Takasbank'ın anlaşmalı olduğu bankaya veya Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümüne teslim edilen aşağıdaki değerlerden oluşur:

Netleştirme Teminatı

Üyelerin sahip oldukları yetki ile ihtiyaç duydukları miktarda işlem yapabilmelerine olanak sağlamak üzere, aynı kıymetli madenlerde takas tarihi aynı olan farklı valörlerdeki alım ve satım işlemlerinin birbirleriyle netleştirilmesi sonrasında teminatların serbest bırakılmasına

- Türk Lirası,
- ABD Doları, Euro,
- Türk Lirası ve ABD Doları şeklindeki banka teminat mektupları,
- Her türlü Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları,
- Borsa Takas Merkezi'ne teslim edilen ve Borsa üyesi hesabında bulunan kıymetli madenler.

yönelik uygulama aşağıdaki esaslar dâhilinde yapılabilir:

- a) Sadece netleştirme teminatı yatıran, netleştirme imkânından faydalanmak isteyen üyeler için geçerli olacaktır.
- b) Netleştirme teminatı tüm valörlerde geçerlidir.
- c) Üyenin takas tarihi aynı olan farklı valörlerde aynı kıymetli maden için yapmış olduğu alım ve satım işlemlerinin, işlem yapıldığı anda Türk Lirası ve Euro cinsinden olan işlemin Borsa sistemindeki geçerli kur üzerinden ABD Doları'na dönüştürülmesinden hareketle kar-zarar hesabı yapılacaktır.
- d) Kar-zarar hesabı yapılırken netleştirme işlemi gerçekleştiği anda kümülatif toplam işlem hacmi, miktara bölünerek bulunan ağırlıklı ortalama fiyat kullanılacaktır.
- e) Zarar, üye tarafından yatırılan netleştirme teminatı düzeyini aşmadığı sürece, ikinci maddedeki şartları taşıyan alım-satım işlemlerinin netleştirilmesi yapılarak aynı miktarda yetki serbest bırakılacak ve işlemlere devam edilebilecektir.
- f) Zararın "Netleştirme Teminatı" düzeyine erişmesi halinde netleştirme işlemleri durdurulacaktır.
- g) Üyenin-varsa-işlem teminatı karşılığı işlemlerine, mevcut yetkisi çerçevesinde devam etmesi mümkün olacaktır.
- h) Üye tarafından yükümlülüklerin yerine getirilmesinin ardından netleştirme işlemlerine devam edilebilecektir.
- i) Minimum 10.000 ABD Doları tutarındaki "Netleştirme Teminatı"nın nakit olarak Takasbank nezdindeki Borsa İstanbul A.Ş. işlem teminatı hesabı altındaki "Netleştirme Teminatı Hesabı"na yatırılması veya banka teminat mektubu olarak tesis halinde Borsanın ilgili bölümüne teslim edilmesi gerekmektedir.

Müşteri İşlemleri

Müşteriler alım-satım emirlerini yazılı, sözlü, telefon veya diğer iletişim araçlarıyla Borsa üyelerine ya da elektronik ortamda Borsa üyeleri üzerinden doğrudan Borsaya iletebilirler. Üyeler kendilerine ulaşan emirleri Borsa tarafından kendilerine sağlanması halinde işlem terminallerinden ya da elektronik arayüzler vasıtasıyla iletilir. Emri veren müşteri, emrin Borsaya intikal ettirilmesinden önce emri değiştirebilir veya iptal ettirebilir.

Müşteri emirlerinde bulunacak bilgiler

- a** Emrin verildiği Borsa üyesinin unvanı,
- b** Emri verenin adı soyadı veya unvanı ya da üye nezdindeki hesap numarası veya T.C. Kimlik Numarası veya müşteri numarası,
- c** Emrin alım emri mi, satım emri mi olduğu,
- d** Satın alınacak veya satılacak kıymetli madenin cinsi, miktarı ve diğer özellikleri,
- e** Emir tipi,
- f** Emir fiyatı,
- g** Emrin vade/takas tarihi,
- h** Varsa, emrin geçerlilik süresi,
- i** Emrin verildiği yer, tarih, saat ve dakika,
- j** Emrin Borsa üyesi tarafından alındıktan sonra ilk seansta mı yoksa geçerlilik süresi içindeki uygun göreceği bir seansta mı Borsaya intikal ettirileceği,
- k** Emir yazılı ise, kaç nüsha düzenlendiği.

Yazılı müşteri emirleri en az iki nüsha olarak düzenlenir, bir nüshası emri veren müşteriye iletilir veya verilir.

Müşterilerden seanstan önce veya seans sırasında telefon, faks, ATM kayıtları, elektronik ortamda ya da benzeri şekillerde müşteri imzası olmaksızın emir alınabilir. Bu emirler genel hükümler açısından sözlü emir niteliğindedir.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Fiyat belirleme şekilleri

Müşteriler, Borsa üyesine verdikleri emirlerde alım veya satım fiyatlarını belirleyebilecekleri gibi, fiyat belirleme konusunda üyeyi serbest de bırakabilirler. Müşterinin serbest fiyatlı emrini alan Borsa üyesi müşterisinin menfaatini gözetmek konusunda azami gayreti gösterir.

Üyelerin müşteri işlemleri ile ilgili yükümlülükleri

Üyeler, müşterilerinin verecekleri alım-satım emirlerini kısmen veya tamamen kabul etmeyebilirler. Ancak bu halde gerekçesiyle birlikte durumu müşterilerine veya onların temsilcilerine derhal bildirmeleri gerekir.

Üyeler işlemlerini gerçekleştirirken müşterilerinin çıkarını ve piyasanın bütünlüğünü gözeterek dürüst ve şeffaf davranmak, müşterileriyle çıkar çatışmalarını doğuracak işlemlerden kaçınmak ve buna uygun bir organizasyon oluşturmak, herhangi bir çıkar çatışması olduğunda, öncelikle müşterilerinin menfaatini gözetmek ve adil davranmakla yükümlüdürler.

Müşterilerin üye nezdinde gerçekleştirecekleri işlemlerde Borsaya ve takas merkezine karşı üye sorumludur. Temerrüt halinde üyeye temerrüt hükümleri uygulanır.

Üyeler müşterileriyle olan ilişkilerinde müşteri ismine saklama uygulaması ve yatırımcıyı korumaya ilişkin diğer düzenlemeler ile müşteriyi ilgilendiren tüm konularda yeterli bilgilendirme ve şeffaflığı sağlamak zorundadırlar.

Üyeler müşterileriyle işlem yapmaya başlamadan önce üye ile müşterisi arasındaki ilişkiyi genel olarak düzenleyen, başlangıçta bir kez akdedilen ve münferit işlemlerin esasını oluşturan çerçeve anlaşma niteliğinde olan bir yazılı sözleşme yapmak zorundadırlar. Müşterilerle yapılacak sözleşmelere konulacak hükümlerle Borsa üyelerinin sorumlulukları kaldırılamaz.

Aracı kuruluşa ödenecek ücret veya komisyonun tespitinde uygulanacak hesaplama yöntemi ile ödeme esaslarına ve varsa konuya ilişkin düzenlemeler ile getirilen sınırlara sözleşmede yer verilir. Müşteri tanıma kuralı ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca hesap açmadan önce müşterinin kimlik bilgilerinin tespit edilmesi zorunlu olup, çerçeve sözleşmeye aracı kuruluşun müşteri kimliğinin tespitinde herhangi bir sorumluluğunun bulunmadığına ilişkin hüküm konamaz.

Üyelerin müşterileri ile ilgili yaptığı tüm işlemler, alım, satım, komisyon, masraf, kapora, peşin tahsil edilen bedel veya teslim alınan veya teslim edilen kıymetli maden veya nakit üyeler tarafından ayrı hesaplarda takip edilir.

Üyeler, Borsada müşteri adına gerçekleşen alım ya da satım işlemlerinin sonucunu ve yazılı emirlere istinaden düzenlenen belgenin bir nüshasını elektronik iletişim araçları veya uygun diğer yollarla da müşterilerine iletebilir ve/veya bildirebilirler.

Üyeler müşteri emirlerinin alınması sürecinde, azami dikkat ve özeni göstermek, müşteri menfaatini gözetmek, emirlere ilişkin kayıtları düzenli bir şekilde tutmak ve müşteri mutabakatını sağlamakla yükümlüdür.

Müşteri işlem teminatı

Müşteri hesabında bulunan kıymetli madenler üyenin işlem yetkisi hesaplamalarında kullanılamaz ve teminat olarak kabul edilemez. Borsa, üyenin gerek portföyüne gerekse müşterileri adına yapacağı işlemler için üyenin yatırdığı teminatlar üzerinden üyeye işlem yetkisi tanımlar.

Takas işlemleri, Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Müşteriler tarafından Borsa üyelerine, mini külçe işlemleri hariç gerçekleşen işlem tutarı üzerinden ödenecek kurtaj ücretinin azami sınırı binde 2,5 olarak belirlenmiştir. Mini külçe işlemlerinde azami kurtaj oranı yüzde 1'dir.

KIYMETLİ MADENLER PİYASASI

Emirlerin İletilmesi

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası işlemleri web tabanlı bir uygulama olan Elektronik Borsa Sistemi (EBS) üzerinden gerçekleştirilmektedir. EBS'ye ebs.borsaistanbul.com/EBS/ linkinden erişim sağlanmaktadır.

EBS'nin yanı sıra piyasa sistemlerinin gelişen ve değişen sektör ihtiyaçlarına cevap verebilecek esnekliğe kavuşturulması amacıyla, 2014 yılında "Elektronik İletişim Arayüz Yazılımı" (KMTP API) devreye alınmıştır. Üyelerimiz geliştirdikleri uygulamalar ile KMTP API yazılımını entegre ederek EBS sistemi üzerinde işlem gerçekleştirebilmektedir.

KMTP API yazılımını gerçek ortamda kullanmak isteyen üyeler öncelikle "Borsa İstanbul KMTP API Sertifikasyon Testi" programını başarılı bir şekilde tamamlamaları gerekmektedir. Borsa İstanbul Test Ortamı ebstest.borsaistanbul.com/EBS/api/ adresine girildikten sonra "Sistem'e Bağlantı Testi" ve "Teklif İletim ve Fonksiyonları Testi" olmak üzere iki kategoriden oluşmaktadır. Üye sistemi üzerinde gerçekleştirilecek her türlü entegrasyon yazılım faaliyeti ve bu geliştirmelerden kaynaklanacak hatalar üyelerimizin sorumluluğundadır. Sertifikasyon işlemlerine başlamadan önce borsaistanbul.com/uyezel/SoftwareAndDocuments/kmtp adresinde yer alan dokümanın incelenmesi gerekmektedir. Bu doküman testlerde gerçekleştirilecek adımların detaylarını içermektedir.

Sertifikasyona katılmak isteyen üyelerin öncelikle BT Destek Masası'na başvurması gerekmektedir. Testin bir veya birden fazla kategorisinde başarısız olunması halinde yeni bir sertifikasyon testine başvuru yapılabilmektedir. Gerekli testleri başarıyla tamamlayan üyeler KMTP API ile Borsa İstanbul KMTP Sistemi'ne teklif gönderebilmektedir.

Sertifikasyon sürecini tamamlamış üyelerin, ilgili sistem ve altyapılarında kapsamlı değişiklik olması durumunda sertifikasyon programına tekrar katılmaları zorunludur. Bunun dışında Borsa İstanbul KMTP kural ve/veya mesajlarında eklemeli/düzenleme/iptal olması gibi değişikliklerde, Sertifikasyon Programına katılmaya Borsa İstanbul'un gerekli görmesi durumunda zorunlu olacaktır.

Üyelerimiz ve ilgili yazılım kuruluşları Borsa İstanbul Test Ortamına, KMTP API kullanıcı kodu ve şifresi olarak bağlanabileceklerdir. KMTP API, test ortamı ve sertifikasyon programı ile ilgili tüm sorularını "bt-destek@borsaistanbul.com"-BT Destek Masası'na iletebileceklerdir.

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası, kıymetli maden arz ve talep eden kuruluşların organize bir piyasa ortamında karşılaşması, kuyumculuk kesiminin üretim finansmanının daha düşük maliyetle temin edilmesi ve finansal piyasalarda kıymetli madenin işlem görerek menkul kıymetleştirilmesi amacıyla İstanbul Altın Borsası bünyesinde 24 Mart 2000 tarihinde faaliyete geçmiştir. Piyasa, Borsa İstanbul A.Ş.'nin faaliyete geçmesinin ardından Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü bünyesinde faaliyetine devam etmektedir.

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasasına, Kıymetli Madenler Piyasası üyeleri başvurabilmektedir. Bunun için bir dilekçe ile Borsa Genel Müdürlüğüne başvurulması yeterlidir.

Ödünç işlemleri: Kıymetli madenlerin piyasada belli bir vade ve ödünç oranına göre ödünç verilip alınması işlemleridir.

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası Üyeleri	
Bankalar	11
Kıymetli Maden Üretimi veya Ticareti ile İştigal Eden Anonim Şirketler	2
Toplam	13

Ödünç İşlemleri

İşlem Yöntemi

Piyasada işlemler, üyelerin, temsilcileri vasıtasıyla emirlerini yazılı olarak piyasa yetkililerine iletmesi, bu emirlerin yetkililer tarafından bilgisayar sistemine girilerek fiyat ve zaman önceliği kuralına göre otomatik olarak eşleşmeleri yoluyla gerçekleşir.

Bilgisayarlara girilen emirlerden her vadede fiyat ve zaman önceliği kuralına göre sıralanan en iyi emirler bilgi dağıtım ekranlarında emir veren üyelerin unvanları yer almadan, eş zamanlı olarak, miktar, fiyat ve faiz oranıyla görünür. Ayrıca emirlerin yer aldığı ekranda işlemlere ait kümülatif bilgiler de yer almaktadır.

Sisteme girilen emirlerin işlem kurallarına göre eşleşmesi sonucu gerçekleşen işlemlere, sistem tarafından birer seri numarası verilir. Seans sırasında gerçekleşen her işlemi müteakip, işlem taraflarına faks çekilerek işlem bilgileri iletir. İşlemlere itiraz hakkı süresi seans bitimi de dâhil 15 dakikadır.

Seansın bitimini takiben üyelerin yaptıkları bütün işlemlerin seri numaraları ve işlem yapılan karşı üyeler, işlem yapan taraflara iletir. İşlemlere ait bütün bilgiler seri numaraları bazında sistemde muhafaza edilir.

KIYMETLİ MADENLER ÖDÜNÇ PİYASASI

İşlem Saatleri

Seanslar, iş günlerinde 10:00 - 16:00 saatleri arasında olmak koşuluyla tek seans olarak gerçekleştirilir.

İşleme Konu Kıymetli Madenler

Piyasada Hazine Müsteşarlığı tarafından 18.11.2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ'de standart kıymetli maden başlığı altında tanımlanan altın, gümüş, platin ve paladyum işlem görür.

Ödünç işlemleri, altında 1000/1000, gümüş, platin ve paladyumda ise 100/100 saflık dereceleri esas alınarak yapılır. Ödünç işlemlerinin takas hesaplamasında, söz konusu kıymetli madenin saflık derecesi esas alınır.

Emir Türleri

Piyasa Emirleri

Verilen ödünç alma/verme emirlerinde bulunması zorunludur.

- a** Emri verenin unvanı
- b** Emrin türü (bölünebilir/blok)
- c** Emrin tipi (ödünç verme/ödünç alma)
- d** Emrin içerdiği kıymetli madenin cinsi ve miktarı
- e** Fiyat Tipi (TL ve ABD Doları)
- f** Dönemsel faiz oranı
- g** İşlem vadesi (vade sonu tarihi)
- h** Vade sonu teslimatının fiziki mi, nakdi mi yapılacağı
- i** Emir numarası

Verilen emirlerdeki kıymetli maden miktarı ödünç verilen miktarı göstermektedir.

Piyasada verilen emirlerin geçerlilik süresi ilgili seans ile sınırlıdır. Piyasa üyesi tarafından verilen ancak henüz gerçekleşmemiş olan emirler, geçerli oldukları seansda değiştirilebilir veya iptal edilebilirler. Seans sonuna kadar karşılanmayan veya iptal edilmeyen emirler seans sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.

Blok/Bölünebilir Emir

Piyasada verilen emirler, emir türü olarak blok/bölünebilir opsiyonludur. Blok emir, işleme konu olacak kıymetli maden miktarının işlem görmesi halinde tamamının karşılanmasını öngörmektedir. Bölünebilir emir ise işleme konu olacak kıymetli maden miktarının işlem görmesi halinde bir kısmının karşılanmasına imkân tanınmasını öngörmektedir.

Ödünç işlemlerinde verilen alım emirlerinde en yüksek faiz oranlı, satım emirlerinde en düşük faiz oranlı emirler en iyi emir olarak kabul edilir.

Emir Büyüklüğü

İşlemlerde alt limit en az 1 kg olmak zorundadır.

KIYMETLİ MADENLER ÖDÜNÇ PİYASASI

İşlem Birimi

Piyasada gerçekleşen işlemlerde işlem birimi kg'dır. İşlem emirlerinin miktarı 1 kg ve katları olarak artar. Piyasada ödemelerde Türk Lirası ve ABD Doları kullanılır.

Faiz Aralıkları

Verilen emirlerde faiz aralığı 0.0001 (on binde bir)'dir.

İşlem Vadeleri

Piyasada işlemler, bir aya kadar her iş günü, bir aydan sonra ise 30 gün aralıklarla 360 güne kadar vadelerle gerçekleşir.

Valör Süreleri

Piyasada gerçekleşen ödünç işlemler; aynı gün (T+0) valörlüdür.

Teslimat Yöntemi

Gerçekleşen ödünç işlemlerinin teslimatı fiziki teslimat veya nakit uzlaşma olarak gerçekleştirilir. Ödünç emirlerinin verilmesi aşamasında nakit uzlaşmanın seçilmesi durumunda teslimat, seçilen fiyat tipine göre son işlem günü kıymetli madenler piyasasında gerçekleşen T+0 valörlü işlemlerin referans fiyatına göre oluşan tutar üzerinden yapılır.

Kıymetli madenleri ödünç alan taraf, vade sonunda oluşan kıymetli maden değerini ödünç veren tarafa ödemekle yükümlüdür. Vade sonu değeri kıymetli maden cinsinden ise faiz ve anapara, nakit cinsinden olması halinde ise nakit uzlaşma fiyatına göre oluşan tutar üzerinden hesaplanır. İki günden uzun vadelerde işlem yapan üyelere durum bildirim günleri olan vadeden önceki iki iş gününde kıymetli maden borç ve alacakları bildirilir. Kıymetli maden yükümlülüğü olan üyeler, teslimatın yapılacağı vade sonunda, ödünç alınan kıymetli madenin vade sonu değerini Borsa kasasına teslim ederler. Teslimatın nakit cinsinden olması halinde ise ödünç alınan kıymetli madenin bedeli Takasbank'ın anlaşmalı olduğu muhabir bankaya yatırılır.

Ödemeler esnasında 1 kg'ın altındaki kıymetli maden ödemeleri, işlemlerin yapıldığı para birimleri üzerinden gerçekleştirilir. Küsurat ödemeler, Kıymetli Madenler Piyasasında son işlem gününde gerçekleşen T+0 valörlü işlemlerin referans fiyatı üzerinden hesaplanır.

Borsa Payı

Piyasada gerçekleşen ödünç işlemlerinde Borsa payı 0,0001 (on binde bir) olup ödünç alan ve veren üyeden ayrı ayrı tahsil edilir. Ödünç alan üyeden kasadan yapılan kıymetli maden çıkışlarında ayrıca Kıymetli Madenler Piyasasında geçerli olan saklama ücreti tahsil edilir.

Takas ve Teminat

Takas

Piyasada gerçekleşen işlemlerin fiziki kıymetli maden takası, Borsa Takas Merkezi (Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Bölümü), nakit takası ise İstanbul Takas ve Saklama Bankasının anlaşmalı olduğu muhabir banka aracılığıyla gerçekleştirilir.

Kıymetli madenin takası, işlemin gerçekleştiği gün, ödünç veren tarafın kıymetli madeni, Borsa kasasına teslim etmesiyle gerçekleşir.

Vade sonunda ise ödünç alan tarafın, işleme konu kıymetli madenin vade sonu değerini Borsa kasasına ve 1 kg'ın altındaki küsuratını Takasbank'ın anlaşmalı olduğu bankaya yatırması ile takas gerçekleşmiş olur. Teslimatta nakit uzlaşma söz konusu ise işleme konu kıymetli madenin vade sonu değerini Takasbank'ın anlaşmalı olduğu bankaya yatırması ile takas gerçekleşmiş olur.

Teminat Sistemi

Piyasada ödünç işlemlerinde kıymetli maden ödünç alan üyenin, işlemin gerçekleşmesi ile vade sonunda yapılacak teslimata kadar geçen sürede geçerli olmak üzere; toplam net teminat tutarının %90'ına kadar işlem yapması mümkündür.

Takas Merkezi tarafından her günün sonunda teminatlar değerlemeye tabi tutulur.

Ödünç işlem tutarlarının teminat tutarları toplamının % 97'sine ulaşması durumunda teminat tamamlama çağrısında bulunulur ve teminat tamamlama çağrısı üzerine üyeler tarafından ödünç alınan kıymetli madenlerin değerinin teminatların en fazla % 90'ını oluşturacak şekilde ek teminat tesis edilmesi zorunludur.

Vade sonundaki teslimat işlemlerinde, ödünç alan üyenin borçlu olduğu kıymetli maden anapara ve faiz tutarını, Borsa kasası ve İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nin anlaşmalı olduğu muhabir bankaya teslim etmesiyle teminat tutarları serbest bırakılır.

Teminat Olarak Kabul Edilen Kıymetler

Piyasada kıymetli maden ödünç alan üye, işlemin gerçekleşmesi ile vade sonunda yapılacak teslimata kadar geçen sürede geçerli olmak üzere teminat tesis eder. Piyasada işlem yapabilmek için kabul edilen teminat türleri şunlardır:

Nakit: Üyenin hesabında teminat olarak bulundurduğu Türk Lirası'nın tamamı teminat olarak kabul edilir.

Borsada İşlem Gören Kıymetli Madenler: Üyenin hesabında bulunan kıymetli maden miktarının tamamı teminat olarak kabul edilir.

Efektif ve Döviz Cinsinden ABD Doları: Üyenin hesabında teminat olarak bulundurduğu efektif ve dövizlerin tamamı teminat olarak kabul edilir.

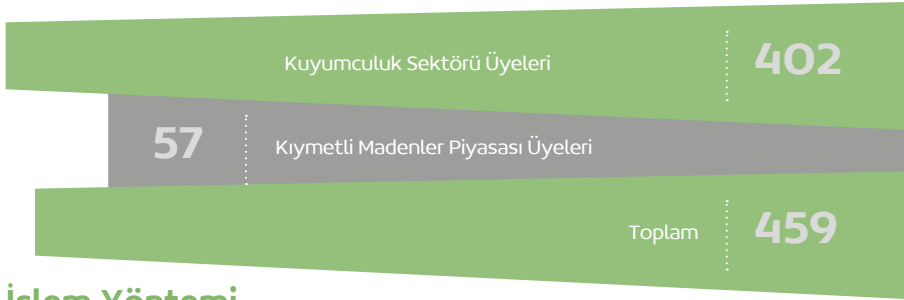
Vadesiz ve Kayıtsız Şartsız Ödeme Taahhüdünü İçeren Banka Teminat Mektupları: Üyeler tarafından Piyasa işlemlerinde kullanılmak üzere teslim edilen teminat mektuplarının tamamı, işleme konur.

Her türlü Devlet Tahvilleri ve Hazine Bonoları: Hazine Bonoları ve Devlet Tahvillerinin %90'ı işleme konur.

ELMAS VE KIYMETLİ TAŞ PİYASASI

Kuyumculuk sektörüne uluslararası bir kimlik kazandırmak, kredi imkânlarının artmasını sağlamak, elmas ve kıymetli taş işlemleri yapan dünyadaki kişi ve kuruluşlarla organize bir yapıda ticaret imkânı sağlamak üzere İstanbul Altın Borsası bünyesinde yapılan çalışmalar sonucunda Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası 4 Nisan 2011 tarihinde açılmıştır.

Elmas ve kıymetli taşlar alanında organize ve şeffaf bir piyasa olmasının yanı sıra Ham Elmas Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair 2006/11115 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kimberley Süreci Sertifika Sisteminde İstanbul Altın Borsası (mevcut durumda Borsa İstanbul A.Ş.) Türkiye ithalat ve ihracat otoritesi olarak belirlenmiştir. Buna göre, ham elmasın ithal ve ihraç işlemlerini Kimberley Süreci Sertifika Sistemi çerçevesinde yürütmeye ve ibraz edilen sertifikaların Kimberley Sürecine ilişkin belgelerde belirtilen asgari standartları taşıyıp taşımadığını incelemeye, katılımcı ülke ihracat otoritesi nezdinde sertifikaların teyidini almaya ve sertifika düzenlemeye Borsa İstanbul A.Ş. yetkili kılınmıştır.

İşlem Yöntemi

Elmas ve kıymetli taş işlemleri, Borsa personeli ve üye temsilcilerinin de bulunduğu, Piyasa işlemlerine yönelik olarak hazırlanan seans salonunda gerçekleştirilir. Ancak, değerlendirme raporunun alınacağı kuruluşun Piyasanın faaliyette bulunduğu Kuyumcukent'te olmaması halinde söz konusu işlemler "Borsa İstanbul Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası Uygulama Usulü ve Esasları"nda belirlenen esaslara göre Borsa dışında da gerçekleştirilebilir. Bu durumda işlem formları, mevzuatta belirtilen ilgili belgelerle birlikte değerlendirme raporunun alınmasından sonraki ilk seans günü mesai bitimine kadar Borsaya teslim edilir.

İşlemler, Piyasada işlem yapma yetkisi bulunan farklı taraflar arasında olabileceği gibi alıcı ve satıcı tarafın aynı olduğu kendinden kendine işlem şeklinde de olabilir. Alıcı ve satıcı üyeler seans salonunda elmas ve diğer kıymetli taşların incelenmesine, tartılmasına ve görüşülmesine uygun olarak hazırlanan ortamda bir araya gelirler. Piyasada işlem görece elmas ve kıymetli taşların, fiziki olarak işlem görmesi zorunludur. Alıcı ve satıcı tarafların aralarında anlaşmaya varmaları halinde, işlem formları doldurularak borsa görevlisine

teslim edilir. Her bir elmas ve kıymetli taş özellikli olduğundan, elmas ve kıymetli taşın alım-satımına ilişkin değerlendirmeler alıcı ve satıcı tarafından yapılır, Borsa tarafından işlemlerin karat miktarı kayda alınır. Borsa, Piyasada gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak taraf olmaz ve herhangi bir yükümlülük taşımaz. Borsa bünyesinde gerçekleşen işlemlerin kaydı, alıma ve satıma taraf olanların onayıyla işlemin gerçekleştiği işgünü içerisinde Piyasa yetkilileri tarafından yapılır.

İthalat yoluyla gelen kıymetli taşların Borsada işlem görmesi için değerlendirme raporunun yanı sıra gümrük beyannamesi, fatura ve ilgili gümrük idaresine verilen ayar evi raporunun, stokta olup ilk defa işlem görecektir kıymetli taşlar için ise değerlendirme raporunun Borsaya ibraz edilmesi gerekir.

İşlem Saatleri

Seans, duyurusu önceden yapılacak tatil ve diğer haller dışında, hafta içi günlerde 09.30-17.30 saatleri arasında kesintisiz gerçekleştirilir. İşlemler, Borsa tarafından tahsis edilen Piyasa seans salonunda gerçekleştirilir.

Seans salonuna işlem tarafları, piyasa üyeleri, üye temsilcileri, piyasada yetkili Borsa görevlileri, yetkilendirilmiş Borsa personeli girebilir.

İşleme Konu Elmas ve Kıymetli Taşlar

Piyasada, 10/10/2006 tarihli ve 2006/11115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karara İstinaden Kimberley Süreci Sertifika Sistemine dahil ham elmaslar (rough diamonds) ile her tür ve şekilde parlatılmış elmaslar (polished diamonds) ve 32 Sayılı Karar'da tanımlı kıymetli taşlardan ilgili mevzuatta yer alan esaslar çerçevesinde beyan edilmek kaydıyla ham doğal taşlar, parlatılmış doğal taşlar, parlatılmış ve fiziksel veya kimyasal işlem görmüş doğal taşlar, ham sentetik taşlar, parlatılmış sentetik taşlar işlem görür.

Borsada daha önce işlem görerek Borsa kaydına alınmış ham doğal taşlar, parlatılmış doğal taşlar, parlatılmış ve fiziksel veya kimyasal işlem görmüş doğal taşlar, ham sentetik taşlar veya parlatılmış sentetik taşları ihtiva eden veya bunlardan yapılmış eşyanın Piyasada işlem yapma yetkisi bulunanlar arasında Borsa dışında teslimi halinde mevzuatta belirtilen esaslar çerçevesinde Borsaya bildirim yapılır.

ELMAS VE KIYMETLİ TAŞ PİYASASI

Saklama ve Saklama Ücretleri

Piyasa üyesi tarafından talep edilmesi ve Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası Kiralık Kasa Sözleşmesinin imzalanması suretiyle, uygun ölçü ve sayıda kasa, yıllık veya günlük süreler için kiralanabilir. Piyasada elmas ve kıymetli taşların saklanmasında kullanılmak üzere bir kasa odası tesis edilmiş olup, bu kasanın güvenliği Borsa tarafından sağlanır.. Saklama hizmeti alan piyasa üyesi kira süresi sonunda kendisine teslim edilen anahtarı geri vermek zorundadır. Saklanan kıymetli taşların sigortalanması piyasa üyesine aittir. Kasalarda saklanacak kıymetli taşlardan kasayı kiralayan sorumlu olup, kasa dairesinin her türlü güvenliğini sağlayan Borsa, kasalarda saklanan kıymetli taşlar nedeniyle uğranılacak herhangi bir zarardan dolayı sorumlu tutulamaz.

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında üyeler tarafından talep edilmesi halinde saklanacak elmas ve kıymetli taşlar için uygulanacak ücret tarifesi aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

a) Küçük boy kasalar için yıllık 200 TL, günlük 2 TL,

b) Orta boy kasalar için yıllık 250 TL, günlük 3 TL,

c) Büyük boy kasalar için yıllık 300 TL, günlük 4 TL

Saklama ücreti ve tahakkuk eden vergiler peşin olarak alınır. Kasaların gün hesabı ile kiralanması halinde kira tutarının belirlenmesinde takvim gün sayısı esas alınır. Kira süresi sonunda geri teslimi yapılmayan veya kaybedilen anahtar için kasa kiralayandan 100 TL bedel ve tahakkuk eden vergiler tahsil edilir.

ELMAS VE KIYMETLİ TAŞ PİYASASI

Borsa Payı

Borsada işlem görmek üzere ithal edilen kıymetli taşlar ile stokta bulunan ancak daha önce Borsada işlem görmemiş kıymetli taşların ilk işlemlerinde; alıcı ve satıcı taraftan ayrı ayrı olmak üzere toplam işlem tutarının binde 1,25'i oranında Borsa payı ile tahakkuk eden vergiler Borsa tarafından aylık olarak tahsil edilir.

Değerleme raporunun esas alındığı durumlarda, toplam işlem tutarının değerlendirme fiyatının yüzde 30'undan fazla veya eksik gerçekleşmesi halinde Borsa payının hesaplanmasında değerlendirme fiyatı esas alınır.

Daha önce Borsada işlem görmüş kıymetli taşın tekrar işlem görmesi halinde; alıcı ve satıcı taraftan ayrı ayrı olmak üzere fatura tutarı üzerinden binde 0,75 oranında Borsa payı ve tahakkuk eden vergiler Borsa tarafından aylık olarak tahsil edilir.

Kıymetli eşyanın el değiştirmesinde alıcı ve satıcı taraftan ayrı ayrı olmak üzere faturada belirtilen Borsada kayıtlı taş bedeli üzerinden binde 0,75 oranında Borsa payı ile tahakkuk eden vergiler Borsa tarafından aylık olarak tahsil edilir.

Hakemlik Komitesi

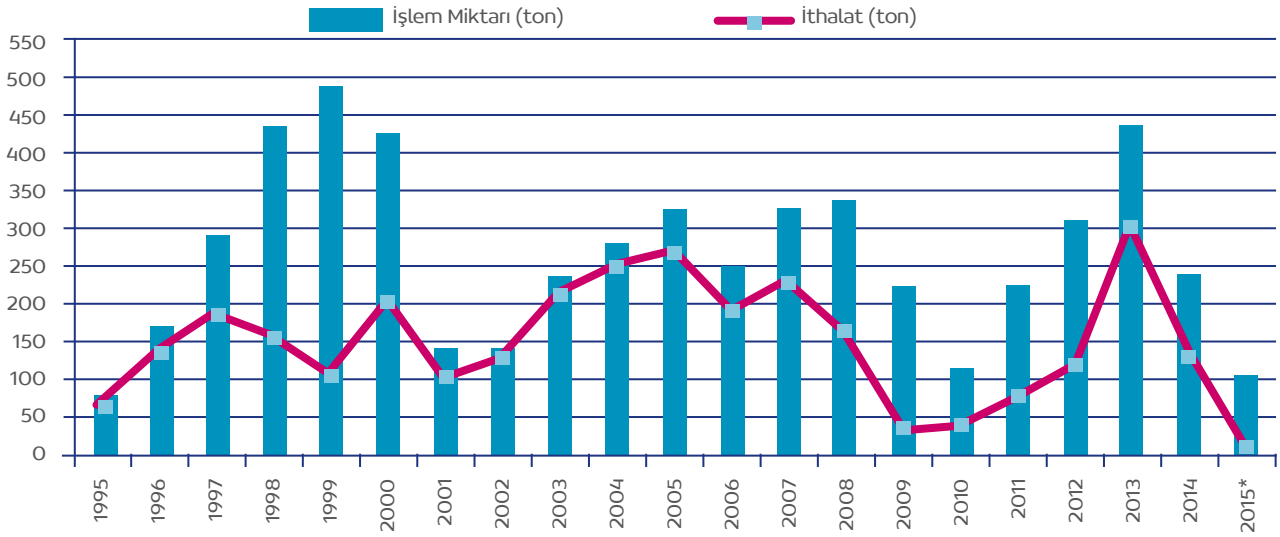
Hakemlik Komitesinin görevi, Piyasada meydana gelen uyuşmazlıkları çözüme ulaştırmak amacıyla tarafsız bir şekilde hakemlik yapmaktır. Kıymetli Taş Piyasası Hakemlik Komitesi, piyasada işlem yapma yetkisi verilenler arasından Borsa Yönetim Kurulu tarafından seçilecek beş üyeden oluşur. Üyelerin görev süreleri bir yıl olup bu sürenin sonunda yeniden seçilebilirler. Komitenin raportörlüğünü Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası yapar.

ALTIN VE GÜMÜŞ PİYASASI YILLIK İTHALAT VE İŞLEM MİKTARLARI

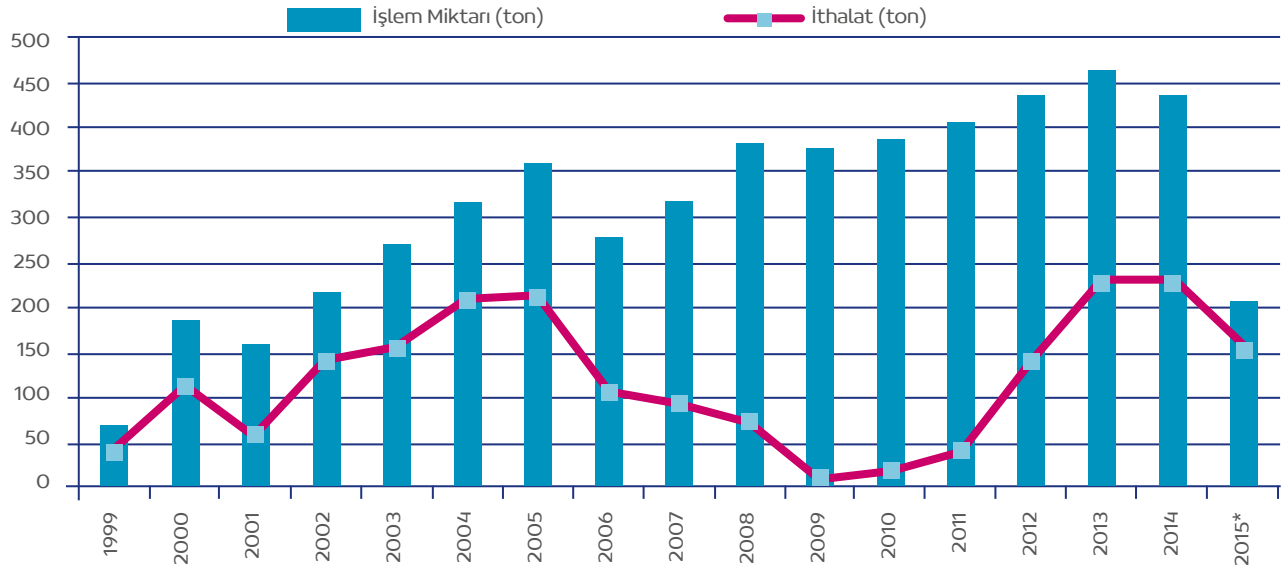
ALTIN VE GÜMÜŞ PİYASASI YILLIK İTHALAT VE İŞLEM MİKTARLARI

Altın Piyasası Yıllık İthalat ve İşlem Miktarları

*15 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla

Gümüş Piyasası Yıllık İthalat ve İşlem Miktarları

*15 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla

ULUSLARARASI ÜYELİKLER VE ÇALIŞMALAR

Londra Külçe Piyasası Birliği (LBMA)

Londra Külçe Piyasası Birliği, kıymetli madenler piyasası ve piyasa düzenleyicileri arasında buluşma noktası niteliğindedir. LBMA, 1987 yılında kurulmuş olmasına karşın 1919 yılında kurulan Londra Altın Piyasasının devamıdır. LBMA bütün dünya piyasalarında referans fiyat olarak alınan Londra altın fiyatını belirlerler.

LBMA'nın en önemli fonksiyonlarından birisi altın ve gümüş için " Good Delivery List" adıyla listeler hazırlayarak rafinaj standartlarını oluşturmaktır. Diğer yandan takas, teslimat, piyasa koordinasyonu, kıymetli maden saklama, bilgilendirme belgeleri yayınlama gibi görevleri mevcuttur.

LBMA'ye Katılım

LBMA'ye, dünyadaki altınla ilgili banka, ticari kuruluş, brokerların yanında araştırma, ulaştırma, altın kuyumculuk üretimi yapan kuruluşlar ve borsalar üye olmak için başvuruda bulunmaktadır. LBMA'de tam üyelik ve uluslararası ortak üyelik şeklinde iki tür üyelik mevcuttur. Tam üyelik normal üyelik ve piyasa yapıcılığı olarak ikiye ayrılır. Tam üyelik ve ortak üyelik şeklinde tanımlanan üyeliklerde temel fark, tam üye olmak için Londra'da yerleşik olma gerekliliğidir. Uluslararası ortak üyelikte ise, Londra piyasasında doğrudan işlem yapmayı bu piyasayla kuvvetli bağları olan kuruluşların üyeliği söz konusudur. Borsa İstanbul Londra'da yerleşik bir kuruluş olmadığı için uluslararası ortak üyelik statüsündedir. Uluslararası ortak üyelikte, Londra piyasasında doğrudan işlem yapılmayıp bu piyasayla kuvvetli bağların olmasını ifade eder. LBMA'nın Londra'da yerleşik 14'ü piyasa yapıcı (market-maker) üye olmak üzere 81 adet normal üyesi (ordinary member) ve diğer ülkelerde yerleşik 68 adet uluslararası ortak (associate) üyesi olmak üzere toplam 149 üyesi bulunmaktadır.

Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapan ve altın ithalatında bulunan üyelerin Londra piyasasında yerleşik LBMA üyesi kuruluşlarla yakın ticari ilişkileri bulunmaktadır. Londra'nın altın ticaretinin merkezi olması ve LBMA üyesi olan kuruluşların da dünya altın piyasalarının en önemli oyuncularının olması sebebiyle LBMA ve LBMA üyesi kuruluşlarla kurulacak ilişkiler Türkiye altın piyasası ve Kıymetli Madenler Piyasası açısından önemlidir. Mevcut durumda Borsa İstanbul A.Ş. (yapılanma öncesinde İstanbul Altın Borsası) 3 Mart 2008 tarihinde LBMA üyeliğine kabul edilmiştir.

Good Delivery List

LBMA'nın "Good Delivery" denilen listelerinde yer alan altınların ve gümüşlerin özellikleri ile bunların ait oldukları rafineriler LBMA'nın onayını almış olup, bu rafineriler tarafından üretilen altın külçeler ve gümüşler dünya çapında kabul görmektedir. LBMA, London Good Delivery Listesinde yer almak için başvuran altın ve gümüş rafinerilerine son derece zor kriterler uygulamakta ve bu rafinerileri bir dizi ağır testlerden geçirmektedir. LBMA'ye üye kabul edilen rafineriler ve şirketlere Bank of England (İngiltere Merkez Bankası) nezdinde hesap açılır.

lbma.org.uk

Kıymetli Madenler Piyasası ve Rafineriler Listesi

İstanbul Altın Borsası tarafından 1995 yılından itibaren dünyadaki en güvenilir liste olan LBMA rafinerileri listesi referans alınmıştır. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile 2006/1 sayılı Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğin 10'uncu maddesi uyarınca, işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsa tarafından belirlenen rafineriler listesinde yer alan rafinerilerden ithal edilmesi gerekmektedir. İlgili Tebliğ uyarınca, rafineriler listesinde yer almayan rafinerilerin ürettiği işlenmemiş kıymetli madenlerin Kıymetli Madenler Piyasasında işlem görmesi mümkün değildir. Tebliğ'in verdiği yetki ile 22.11.2006 tarihinde alınan karar sonucu Borsada bar, külçe ve granülleri işlem görebilecek uluslararası altın ve gümüş rafinerileri LBMA Listesi (platin ve paladyum rafinerileri de Londra Platin ve Paladyum Piyasasının Listesi) baz alınarak ilk defa Borsa tarafından belirlenmiştir.

Dünya Elmas Borsaları Federasyonu - WFDB

Dünya Elmas Borsaları Federasyonunun merkezi Belçika - Antwerp'de olup başkanın ve Genel Sekreterlik ve ofisleri de kendi seçtikleri ülkelerinde bulunmaktadır. Dünya Elmas Borsaları Federasyonu - WFDB 1947 yılında ham ve cilalanmış elmaslarla kıymetli taşların alınıp satıldığı borsaları birleştirmek ve bu borsalarda ortak bir ticari uygulama düzenini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

WFDB, elmas ve kıymetli taş ticareti açısından yasal bir çerçeve sağlamakta olup, kendisine üye 30 elmas borsasında düzenlemeleri yürürlüğe koymak üzere çalışmalar yürütmektedir.

Etik kurallar, doğru iş yapma pratiği ve iş ahlakının yerleştirilmesi esas fonksiyonları olup, bunlar aynı zamanda kuralları çiğneyen herhangi bir üye borsaya karşı uygulanacak olan Hakemlik ve Disiplin Prosedürlerini de içeren WFDB'nin tüzüğü tarafından korunmaktadır.

WFDB'nin amacı, elmas ve kıymetli taş ticareti yapan dünyadaki kişi ve kuruluşlar arasında anlayışı ve yakın işbirliğini geliştirmektir.

WFDB'ye bağlı borsaların üyeleri, dünya genelindeki elmas borsalarının üyeleri arasında sürececek olan geleneklere, karşılıklı güven, saygı ve dostluk ilkelerine uygun davranmayı taahhüt ederler.

WFDB bünyesinde ayrıca sentetik elmaslar, düzeltme işlemine tabi tutulmuş elmaslar, piyasadaki uyuşmazlıkların çözümüne yönelik kararlar alınmakta ve bütün dünyada elmas piyasalarında örnek kuralların uygulanması amaçlanmaktadır. Bu açıdan Türkiye'deki elmas piyasasının örgütlenme aşamasında uluslararası piyasalarda geçerli olan işlem kurallarının, etik değerlerinin yerleştirilmesi ve dış piyasalarla koordinasyonun sağlanmasında WFDB üyeliği önemlidir. İstanbul Altın Borsası 13 Mayıs 2008 tarihinde üyeliğe kabul edilmiştir.

Bunun yanında piyasada işlem yapan kişi ve kuruluşların güvenilirliği, ödemelerin zamanında yapılması ve taşların kalitesi ile fiyatlarının tutarlı olması gibi hususların yerine getirilmesini teminen dünyada elmas ticaretiyle uğraşan kişilerin güvenilirliğini kontrol eden bir mekanizma kurulması sağlanmaktadır.

ULUSLARARASI ÜYELİKLER VE ÇALIŞMALAR

Delegasyon

Her üye borsa, WFDB kongresinde en fazla 3 temsilci bulundurur. Bu üyelere her biri, federasyonun yönetici komitesine seçilirse yeni bir temsilci atanabilir.

Delegeler her iki yılda bir federasyon kongresinde buluşurlar. Her üyenin bir oyu vardır ve kararlar 2/3 çoğunlukla alınır. Borsa başkanları en az senede bir kez toplanırlar.

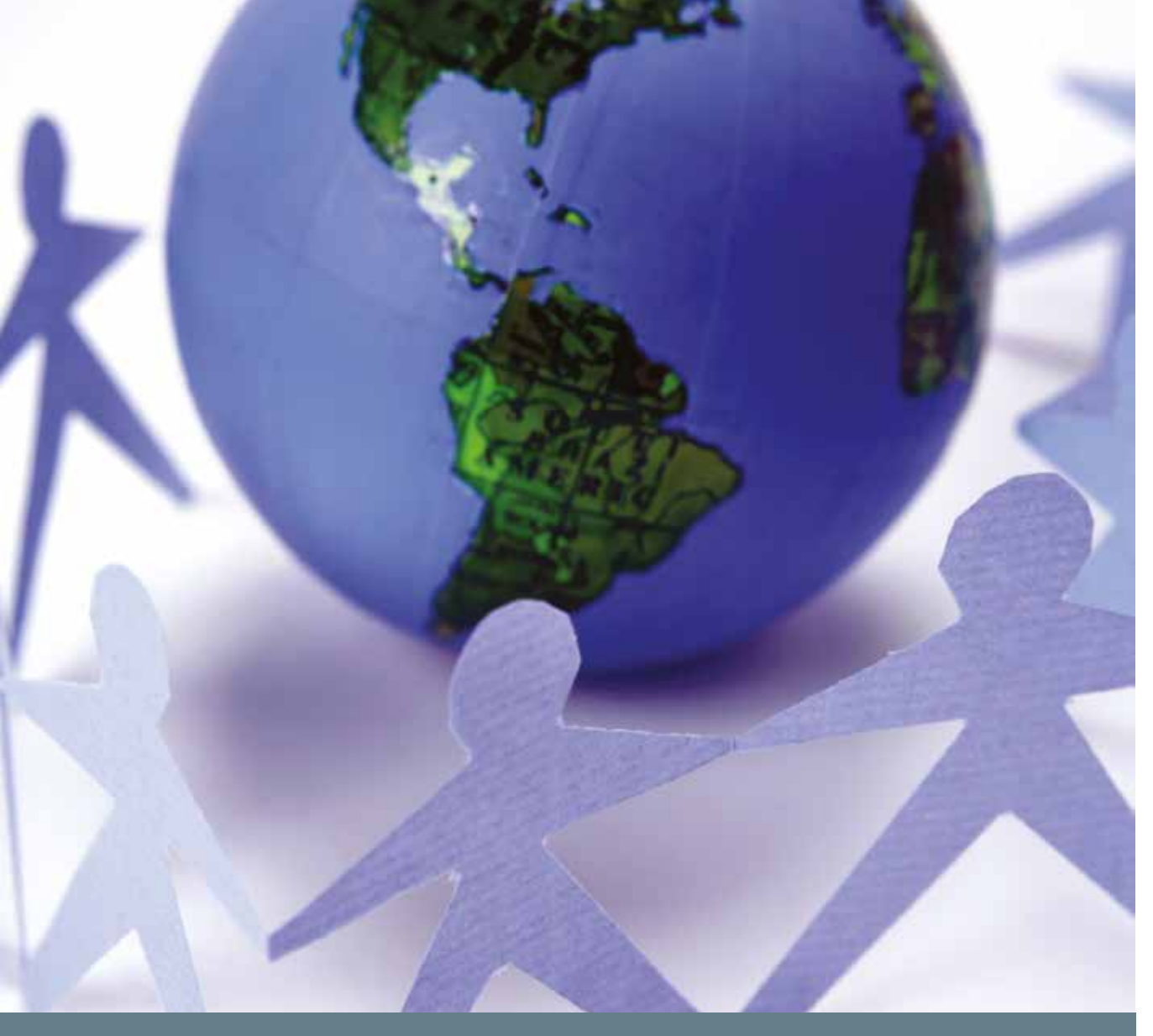
wfdb.com

Ham Elmas İşlemleri - Kimberley Süreci Sertifika Sistemi (KPCS)

Kimberley Süreci Sertifika Sistemi, Güney Afrika Cumhuriyeti öncülüğünde 5 Kasım 2002 tarihli "Interlaken Deklarasyonu" ile oluşturulmuş olan ve elmas ticaretinin kontrol altına alınması suretiyle çatışma bölgelerinden çıkarılan elmasın¹ yasadışı ticaretinin önlenmesini amaçlayan bir sistemdir. Bu sistem çerçevesinde belirlenmiş ilkeler uyarınca belgelendirilmemiş elmasın ticaretine izin verilmemekte, bu sisteme taraf olmayan ülkelerden ithalat ve bu ülkelere ihracat önlenmektedir. Bu sisteme, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulunun bazı toplantılarında bu toplantıların karar ve tavsiyelerinde yapılan atıflarla destek verilmiştir. Kimberley Süreci'ne, aralarında Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri ve ülkemizin de bulunduğu 54 ülke taraftır. Türkiye, 31 Mayıs 2003 tarihi itibarıyla sisteme ön katılım başvurusunda bulunmuş ve yapılan mevzuat ve teknik çalışmaların sonucunda 14 Ağustos 2007 tarihi itibarıyla Kimberley Süreci Sertifika Sistemi'ne resmen üye olmuştur.

Borsa İstanbul A.Ş. (yeni yapılanma öncesinde İstanbul Altın Borsası), ham elmasın (7102.10, 7102.21 ve 7102.31 Gümrük Tarife Alt İstatistik Pozisyonlarında yer alan elmas) ithal ve ihracı işlemlerinde ülkemiz adına yetkili otorite olarak tayin edilmiştir. Buna göre, ham elmasın ithal ve ihracat işlemlerini Kimberley Süreci Sertifika Sistemi çerçevesinde yürütmeye ve ibraz edilen sertifikaların Kimberley Sürecine ilişkin belgelerde belirtilen asgari standartları taşıyıp taşımadığını incelemeye, katılımcı ülke ihracat otoritesi nezdinde sertifikaların teyidini almaya ve sertifika düzenlemeye Borsa İstanbul A.Ş. yetkilidir.

¹(*): Çatışma Bölgesi Elması: Geçerli oldukları sürece, ilgili Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarında veya gelecekte kabul edilecek benzer Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarında ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 55/56 sayılı Kararı'nda veya gelecekte kabul edilebilecek benzer Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararlarında tanımlandıkları şekilde meşru hükümetleri güçsüzleştirmeyi amaçlayan çatışmaları finanse etmek için isyancı hareketler veya müttefikleri tarafından kullanılan ham elması ifade eder.

ULUSLARARASI ÜYELİKLER VE ÇALIŞMALAR

14/08/2007 tarihinden itibaren

Ham elmas ithal edilebilmesi için;

- İhracat ülkesi otoritesi tarafından Kimberley Süreci Sertifika Sistemine uygun şekilde düzenlenmiş sertifika ibraz edilmesi,
- Dışarıdan müdahale edilemeyecek şekilde hazırlanan, kurcalamaya dayanıklı ve mühürlü özel paketlerle sevk edilmiş olması ve paketin sevkiyat esnasında açılmamış olması,
- Sertifika üzerinde kayıtlı bilgilerin tam ve doğru olması zorunludur.

İthal edilen ham elmasların kontrolü, ilgili gümrük idaresinde orijinal sertifikaları ile birlikte Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yapılmaktadır. Ham elmasın ithalatında, Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenen uygunluk yazısı, gümrük beyannamesinin tescili sırasında ilgili gümrük idaresince (Atatürk Havalimanı ve Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlükleri) aranır.

Ham elmas ihracatı yapılabilmesi için;

İhracat, Borsa İstanbul A.Ş.'nin Kimberley Süreci Sertifika Sistemine uygun olarak düzenleyeceği sertifikayı müteakip hazırlayacağı uygunluk yazısına istinaden ilgili gümrük idareleri (Atatürk Havalimanı ve Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlükleri) nezdinde gerçekleştirilir.

Ayrıca, ithal ve ihraç edilen ham elmasın Borsa İstanbul A.Ş. nezdinde tescil edilmesi zorunlu olup, Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karar gereğince belirlenen esas ve usullere uymayanlar ve yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında yasal takibat yapılacaktır.

İlgili Mevzuat

- Kimberley Süreci Sertifika Sistemine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- Kimberley Süreci Sertifika Sistemi
- Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karar
- Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karar'a İlişkin Tebliğ

Üye Ülkeler

kimberleyprocess.com/web/kimberley-process/kp-participants
kimberleyprocess.com

Borsa İstanbul Sorumlu Altın Tedarik Zinciri Politikası

Borsa İstanbul Sorumlu Altın Tedarik Zinciri Rehberi (Rehber); Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine ilişkin Sorumlu Tedarik Zinciri için OECD Uyum Rehberine dayanılarak hazırlanmıştır. Rehberin; Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasası üyelerinin altın tedariki uygulamalarının insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve altın tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörün finansmanına katkıda bulunmaktan kaçınılması konusunda şirketlere yol gösterici olması hedeflenmiştir.

OECD Uyum Rehberi, dünya genelinde madencilik sektöründe şeffaf maden tedarik zincirlerinin ve sürdürülebilir kurumsal bağlılığın tohumlarını atmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda ülkemize özgü hazırlanan Rehber, dünyada oluşmaya başlayan ve önemi giderek artan ortak hassasiyetler sonucu geliştirilen sorumlu ve sürdürülebilir altın tedarik politikalarının ülkemizde de uygulanmasını amaçlamaktadır. Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasası üyesi olan kurumlar ile Borsa İstanbul Rafineriler Listesinde yer alan rafinerilerin, kara para aklamaya karşı oluşturulmuş yüksek standartlara uyum göstermelerini temin etmek ve terör finansmanına katkıda bulunmalarını engellemek de Rehber'in hazırlanma amaçları arasındadır. Piyasa üyesi kurumlar ve rafinerilerin, Rehber'i dikkate alarak kendi politikalarını oluşturmaları ve bu politikalar çerçevesinde altın tedarik etmeleri, ülkemiz altın sektörünün uluslararası prestiji ve sürdürülebilirliğin temini açısından son derece önemli olarak değerlendirilmekte ve Borsa İstanbul tarafından önerilmektedir.

Rehber'de açıklanan çerçevede Tedarik Zinciri Politika Belgesini hazırlayan ve Borsa İstanbul'a ileten şirketlerin Borsa İstanbul internet sitesinde ilan edilmesi yoluyla teşvik edilmesi amaçlanmıştır. Rehberi uygulayan şirketler, konuya ilişkin, kamuya açık ve uluslararası denetim standartlarına uygun olarak hazırlanan bağımsız denetim raporlarını ve yıllık uyum raporlarını elektronik ortamda Borsaya iletir. Bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan "Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetimle Yetkili Kuruluşlar" listesinde yer alan bir bağımsız denetim kuruluşuna yaptırılır. Yıllık uyum raporları ve şirket tarafından yayımlanması uygun görülen kısımları içeren bağımsız denetim raporları Borsa İstanbul internet sitesinde yayımlanır.

borsaistanbul.com/data/kilavuzlar/Borsa-Istanbul-Sorumlu-Altin-Tedarik-Zinciri-Rehberi.pdf

Broşürlerimiz elinizin altında!

Tüm broşürlerimizin en güncel versiyonlarına QR kodu okutarak veya aşağıdaki linki kullanarak ulaşabilirsiniz.

borsaistanbul.com/yayinlar

**BORSA
İSTANBUL**

Bu broşürü internet ortamında görüntülemek için

Reşitpaşa Mahallesi
Tuncay Artun Caddesi
Emirgan 34467 İstanbul

T: +90 212 298 21 00
F: +90 212 298 25 00
borsaistanbul.com

